

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid
T.a.v. de Staatssecretaris mevrouw drs. J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Amersfoort, 17 januari 2014

Betreft : Reactie consultatie wetsvoorstel pensioencommunicatie
Kenmerk : 14006
Contactpersoon : mw. drs. B.F. Hoogsteen
E-mail : b.hoogsteen@adfiz.nl

Geachte mevrouw Klijnsma,

Graag maken we van de gelegenheid gebruik om te reageren op de consultatie voorontwerp Wet pensioencommunicatie. Doel hiervan is door een verbeterde pensioencommunicatie een deelnemer in een pensioenregeling overzicht en inzicht te geven in de persoonlijke pensioensituatie om op tijd in actie te komen om zo nodig het pensioen aan te vullen. Het Pensioenregister wordt hiervoor stap voor stap uitgebreid met als mogelijk ultieme doel dat het zal fungeren als financieel planningsinstrument voor de oudedagsvoorziening.

In onze reactie gaan wij in op de volgende zaken:

1. Algemeen
2. Digitalisering
3. Verantwoordelijkheid werkgever
4. Uitbreiding pensioenregister
5. Doorverwijzen website aanbieder
6. Inzicht in risico's

1. Algemeen

Het wetsvoorstel Pensioencommunicatie zal nieuwe eisen stellen aan pensioenfondsen en pensioenverzekeraars en andere partijen. In algemene zin vinden wij het van belang om aandacht te vragen voor tienduizenden pensioenregelingen die niet onder de verplichtstelling van een pensioenfonds vallen. Dit zijn veelal regelingen die via de advisering en bemiddeling van pensioenadviseurs bij een verzekeraar zijn ondergebracht. Pensioenadviseurs ondersteunen werkgevers bij het invoeren, wijzigen, oversluiten, en beheren van een pensioenregeling en spelen een belangrijke rol in de ondersteuning van de werkgever bij zijn verantwoordelijkheden voor een zorgvuldige uitvoering van de arbeidsvoorwaarde pensioen en de communicatie hierover richting de werknemers. Hiervoor is van belang via regelgeving te waarborgen dat de pensioenadviseur toegang heeft tot alle noodzakelijke informatie op werkgevers- en deelnemersniveau.

2. Digitalisering

Voorgesteld wordt dat pensioenuitvoerders de pensioeninformatie digitaal mogen verstrekken; alleen bij bezwaar van de deelnemer moet de verstrekking schriftelijk plaatsvinden.

Voor de werkgever geldt dat hij het aanbod voor een pensioenovereenkomst digitaal mag doen; hij moet hiervoor dan wel de uitdrukkelijke instemming van de werknemer hebben.

Terecht gaat het wetsvoorstel volgens ons in op deze actuele ontwikkeling. Wel is van belang juist op dit punt nadrukkelijk oog te hebben voor de omvangrijke categorie werkgevers die (aangezien zij niet verplicht zijn de pensioenregeling bij een pensioenfonds onder te brengen) zich op professionele wijze laat adviseren en bijstaan door een pensioenadviseur. Een werkgever verwacht van zijn adviseur – terecht- dat deze real time op de hoogte is van alle ins en outs van de pensioenregeling die voor het bedrijf gelden en op de hoogte is van de informatieverstrekking naar de deelnemers. Digitaal te verstrekken pensioeninformatie van de pensioenuitvoerder naar de werkgever en de werknemer moet dan ook zeker online te raadplegen zijn door de pensioenadviseur. Hiervoor is nodig dat de pensioenadviseur per definitie de mogelijkheid heeft om bij de pensioenuitvoerder via een inlogfunctionaliteit alle digitaal verzonden pensioendocumenten aan werkgever en werknemer te kunnen raadplegen. De werkgever moet er op deze manier op kunnen vertrouwen dat de pensioenadviseur de pensioendocumenten die een uitvoerder digitaal verstrekt controleert conform de contractuele afspraken die de werkgever met de pensioenverzekeraar op dit punt heeft gemaakt. Deze controlerende rol van de adviseur ondersteunt een juiste en correcte pensioencommunicatie en draagt bij aan het pensioenbewustzijn van werkgever en werknemer.

3. Verantwoordelijkheid werkgever

Op grond van het wetsvoorstel krijgt de werkgever een prominentere rol ten aanzien het informeren van deelnemers over de belangrijke arbeidsvoorwaarde pensioen. De werkgever heeft wettelijke informatietaken te vervullen; hij is verantwoordelijke voor de informatieverstrekking over de inhoud van de pensioenregeling aan de deelnemers. In de Memorie van Toelichting wordt gesteld 'Basiskennis over de eigen pensioenregeling en over pensioenen in het algemeen is noodzakelijk voor iedere werkgever'.

Een prominentere rol voor werkgevers lijkt op het eerste gezicht een positieve ontwikkeling. Echter dit kan wat ons betreft alleen aan de orde zijn voor zover de werkgever ook daadwerkelijk inhoudelijk de juiste knowhow heeft over de complexe materie pensioen. De benodigde deskundigheid ligt al snel op het niveau van het HBO. In de praktijk blijkt overduidelijk dat de interesse van een werkgever niet naar de pensioenmaterie uitgaat, laat staan dat het kennisniveau en de concrete toepassing ervan voldoende bij werkgevers aanwezig is. Vast te stellen is dat de kennis van een werkgever doorgaans op dit terrein onder de maat is.

Dit punt kan volgens ons niet geheel los gezien worden van de aangescherpte norm voor pensioenuitvoerders dat de (verplicht en onverplicht) te verstrekken informatie naast 'duidelijk' en 'tijdig' nu ook 'correct' en 'evenwichtig' moet zijn. Het is evenzeer belangrijk voor de situatie te waken dat een werkgever richting een werknemer vanwege een gebrek aan pensioen kennis alsnog afbreuk doet aan de duidelijke en correcte informatieplicht.

Hierdoor wordt een werknemer alsnog op het verkeerde been gezet, wat het wetsvoorstel nu juist wil voorkomen.

Wij vragen ons bijvoorbeeld af hoe een werkgever een werknemer juist kan informeren over het risicoprofiel en de beleggingsbeginselen. Volgens de MvT worden deze gegevens onderdeel van de basisinformatie die de werkgever moet verstrekken over de pensioenregeling. Dit betekent naar onze mening dat de werkgever bijvoorbeeld zijn werknemers ook moet kunnen uitleggen wat de gevolgen zijn voor een nabestaandenpensioen op risicobasis wanneer de werknemer van werkgever verandert.

Het is van groot belang dat wettelijk wordt verankerd dat de werkgever aantoonbaar beschikt over een basisoniveau aan pensioendeskundigheid om de informatieverplichting op correcte wijze te kunnen uitvoeren. Mocht de werkgever daaraan niet voldoen dan zou hij de informatieverplichting moeten overdragen aan iemand die aantoonbaar over deze deskundigheid beschikt. Daar waar de Wft zelfs niet-adviserende klantmedewerkers verplicht permanent vakbekwaam te zijn en real time op de hoogte te zijn van de actuele ontwikkelingen, is het niet uitlegbaar dat een werkgever zonder deze deskundigheidswaarborgen een prominenter rol en verantwoordelijkheid krijgt in de pensioencommunicatie. Dit zal grote risico's opleveren en is niet lijn met de strekking van het voorontwerp van het voorliggende wetsvoorstel.

4. Uitbreiding pensioenregister

Het pensioenregister zal worden uitgebreid met extra functionaliteiten. Als interactief instrument moet het deelnemers aanzetten tot actief handelen, nadat ze overzicht en inzicht hebben gekregen in de te verwachten pensioensituatie. Hiervoor wordt het pensioenregister stapsgewijs uitgebreid met als mogelijk einddoel dat het fungeert als een financieel planningsinstrument voor de ouderdag.

Bij een eerste belangrijke uitbreiding van het pensioenregister moet naar ons idee gedacht worden aan uitbreiding van het register met transparant maken van het vermogen dat deelnemers via een derde pijler pensioenproduct hebben opgebouwd.

Bij het verder uitbreiden van het register, met keuzes ten aanzien van het pensioen en de gevolgen daarvan, moet de onafhankelijke functionaliteit van het pensioenregister onverminderd gewaarborgd blijven. Het register zal uitsluitend een raadpleegfunctie moeten hebben. Dit houdt in dat het niet toegestaan zal zijn om via het pensioenregister op enige wijze (via links) commerciële aanvullende pensioenproducten aan te bieden. Het toezicht hierop moet voldoende gewaarborgd zijn. Deelnemers moeten voor meer informatie worden doorverwezen naar de pensioenuitvoerder of een financieel adviseur. In de MvT wordt het doorverwijzen naar een financieel adviseur expliciet genoemd. Adfiz bepleit dat deze algemene verwijfsfunctie naar de financieel adviseur op de kortere termijn wordt gerealiseerd.

5. Doorverwijzen website pensioenuitvoerder

Voorgesteld wordt dat de werkgever een werknemer binnen twee maanden na de start van het verwerven van pensioenaanspraken informeert over de kenmerken van de pensioenregeling en hem verwijst naar de website van de pensioenuitvoerder.

Een verwijzing naar de website van de aanbieder is ons inziens te algemeen. Adfiz pleit ervoor dat de deelnemer wordt doorverwezen naar een persoonlijk account via de website van de pensioenuitvoerder.

In dit account moet de werknemer in ieder geval de volgende documenten/informatie aantreffen:

- Startbrief
- pensioenreglement (omdat deze bij verzekerde regelingen gebonden is aan de regeling)
- UPO
- te kiezen beleggingsmogelijkheden
- inzicht in uitvoeringskosten van de regeling
- algemene informatie over persoonlijke omstandigheden die actie kunnen vereisen

Belangrijk hierbij is dat het Account een archieffunctie heeft. Het meest waardevol is het als dit door een onafhankelijke partij wordt beheerd. Het gaat immers om belangrijke informatie die door alle jaren heen door een deelnemer te raadplegen moet zijn en waarbij niet gewist, gewijzigd of vernietigd kan worden. Digitalisering stelt nieuwe eisen aan een onafhankelijke bewaring. Deelnemers moeten gedurende de meer dan 40-jarige looptijd van de pensioenopbouw de oorspronkelijke relevante informatie kunnen terugzien. Het Account moet voor deelnemer te allen tijde toegankelijk blijven.

6. Inzicht in risico's

Het voorstel geeft aan dat de huidige communicatie over risico's te beperkt is. Deelnemers moeten een realistisch inschatting kunnen maken van de koopkracht en risico's die zij lopen. Aanvullende maatregelen zullen de deelnemers in de toekomst beter moeten beschermen.

Adfiz wijst erop dat de fondsen waarin deelnemers hun pensioengelden verplicht moeten beleggen via een premieovereenkomst nog steeds buiten elke vorm van toezicht vallen. Er geldt een 'wild-west-bordje' om beleggers te waarschuwen dat de AFM geen toezicht houdt op deze beleggingsfondsen. Het voeren van een zogenaamd 'wild-west-bordje' waarmee aangegeven wordt dat toezicht ontbreekt, vinden wij onvoldoende. Het zou een goede zaak zijn als het toezicht op de fondsen alsnog snel geregeld wordt, zoals eerder is aangekondigd. Dit is een voor een deelnemer een belangrijke maatregel om een realistische inschatting te kunnen maken van de risico's die hij loopt in de beleggingsfondsen. Deze maatregel hangt niet af van de invoering van een gewijzigde pensioenwet.

Wij vragen u de bovenstaande punten te betrekken bij de formulering van het uiteindelijke wetsvoorstel. Uiteraard zijn wij bereid deze punten nader aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Adfiz

Mw. drs. J.J. Hartman
Algemeen directeur